

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.025/2019/10. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Szűcs Lászlóügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek – a dr. Papp Sándor ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve(címe)** szám alatti lakos I. rendű és **II.rendű alperes neve (címe)** szám alatti lakos **II. rendű** alperesek ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása és egyéb követelés érvényesítése iránt indított perében a Szolnoki Törvényszék 6.P.20.506/2018/20. sorszámú ítélete ellen az alperes részéről 21. sorszámon előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **részben megváltoztatja** az alábbiak szerint:

Megállapítja, az I. és **II. rendű** alperesek azzal sértették meg a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát a „**(város neve)** a mi városunk” nevű zárt facebook közösségi csoportban 2018. február 19. és február 20. napján közzétett bejegyzéseikben, hogy elhallgatták azt a tényt, miszerint **(I.rendű alperes lánya)** a gyermeke, **(gyermek neve)** orvosi ellátása céljából egy alkalommal kereste fel a felperest, és e tény elhallgatásával, valamint a gyermek betegségével és további gyógykezelésével kapcsolatos adatok közlésével azt a hamis látszatot keltették, hogy a felperes nem a szakma szabályai szerint járt el az I. rendű alperes unokájának gyógykezelése során.

Az I. és **II. rendű** alperest mint egyetemleges kötelezetteket arra kötelezi, hogy a „**(város neve)** a mi városunk” nevű zárt facebook közösségi csoportban 15 napon belül tegyék közzé az alábbi nyilatkozatot a saját nevük alatt:

„**(I.rendű alperes neve)** és **(II.rendű alperes neve)** tájékoztatjuk a „**(város neve)** a mi városunk” nevű facebook közösségi csoport tagjait, hogy a 2018. február 19. és február 20. napján közzétett bejegyzéseinkben elhallgattuk azt a tényt, miszerint **(I.rendű alperes lánya)** a gyermeke, **(gyermek neve)** orvosi ellátása céljából egy alkalommal kereste fel a felperest, és e tény elhallgatásával, valamint a gyermek betegségével és további gyógykezelésével kapcsolatos adatok közlésével azt a hamis látszatot keltettük, hogy a felperes nem a szakma szabályai szerint járt el a gyermek gyógykezelése során.

Elnézést kérünk, hogy bejegyzéseinkkel megsértettük a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.”

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 100 000 (százezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A felperes és házastársa 2018. évben vegyes praxis keretében háziorvosi ellátást végeztek **(város neve)**-n. A felperes 2018 májusáig az I. rendű alperes **(gyermek neve)** nevű unokájának háziorvosa volt. A gyermeket édesanyja – az I. rendű alperes **(I. rendű alperes lánya)** nevű leánya - orvosi ellátás érdekében 2018. február 9-én a felpereshez vitte, mert előző nap magas láza volt, köhögött és a füléhez kapkodott. A gyermek a vizsgálatkor láztalan volt, ezért a felperes úgy ítélte meg, a betegség gyors lefolyású. Kezelésként cseppeket ajánlott, az édesanyját tanáccsal látta el és figyelmeztette, hogy állapotrosszabbodás esetén a gyermeket vigye vissza.

A gyermek állapota nem javult, ezért édesanyja felkereste vele a **(város 2 neve)**-i kórház fül-, orr-, gége szakrendelését, ahol kiderült, hogy jobb fülében kisebb mértékű gyulladás alakult ki, amire gyógyszeres ellátást kapott. Levente panaszai nem szűntek, belázasodott, köhögött, ezért február 19-én anyja **(város 3 neve)**-re vitte, ahol az ellátó orvos antibiotikumot és lázkúpot írt fel a kialakult felső légúti gyulladás kezelésére. Másnap reggel a gyermeknél ugató köhögést észlelt az édesanyja, ezért visszavitte a **(város 3 neve)**-i orvoshoz, aki a beteget kórházba utalta.

A **II. rendű alperes**, aki az I. rendű alperes lánya és a gyermek nagynénje, 2018. február 19-én a „**(város neve)** a mi városunk” nevű zárt facebook-csoporton belül az alábbi közlést tette:

„Komolyan **(város neve)**-n az orvosi ellátás egyenlő a nullával, húgom két hete viszi mindig az orvoshoz, hogy 40 fokos láza van, meg folyik az orra, mindig ugyanazt írta neki, mondván, hogy vírusfertőzés, ma már mondtuk neki, hogy vigye át **(város 3 neve)**-re (...)”

„Undorító ami itt folyik.”

Az I. rendű alperes ugyanezen a facebook-csoporton belül február 20-án az alábbi bejegyzést tette:

„(...) drága kisunokámat **(orvos neve)** doktornő rendelőjéből vitte el a mentő, fulladt. Köszönet a **(város neve)**-i doktornőnek (...), azt kívánom neki, hogy legyen benne része neki is. Nem szégyen segítséget kérni, ha valamit nem tudunk biztosan.”

A kommentek között még az alábbi megjegyzést tette:

„Ezek szerint bárki lehet orvos, aki tud felírni Fenistil cseppet meg Cebion cseppet, mert ugyanis abból nem lehet baj.”

A bejegyzések tartalma néhány hétig a településen beszédtéma volt.

A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I. és **II. rendű alperesek** a tényállásban megjelölt valótlan tartalmú, illetve a valós tényeket hamis színben feltüntető nyilatkozataikkal megsértették a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Kérte emellett az alperesek kötelezését a jogsértő magatartás abbahagyására, elégtétel adására az általa megszövegezett tartalmú bocsánatkérő nyilatkozat zárt csoporton belül és a **(sajtótermék neve)** nevű helyi lapban történő közzététele útján. Kérte ezen túl az alpereseket eltiltani a további jogsértéstől és kötelezni őket 500 000 forint sérelemdíj egyetemleges megfizetésére.

Keresetének jogalapjaként az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdést és VI. cikk (1) bekezdését, továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:43.§-át, 2:45. §-át, 2:51. § (1) bekezdését és 2:52. § (2) bekezdését jelölte meg.

Állította, az alperesek fentebb ismertetett nyilatkozatai és az azok alapján **(város neve)**-n kibontakozott közbeszéd valótlan tényeket tartalmaz, ezért alkalmas jóhírneve csorbítására. Véleménye szerint az I. rendű alperes azon nyilatkozata, hogy „köszönet a **(város neve)**-i doktornőnek azért, hogy az unokáját mentőnek kellett elvinnie”, reá nézve bántó és sértő, hiszen ő e helyzet kialakulásában semmilyen módon nem hatott közre. Indokolatlanul megalázóan tartotta az I. rendű alperesnek azt a kijelentését is, hogy „ezek szerint bárki lehet orvos, aki tud felírni Fenistil

cseppet (...)”. Hozzátette, a **(város neve)**-i jegyző az I. r. alperes unokájának ellátását érintően kivizsgálta a háziorvosi tevékenységét, és a vizsgálat eredményeként a panaszokat mint alaptalant elutasította. A fentieken túl sértőnek minősítette az orvosi felkészültségével kapcsolatos megjegyzéseket is.

Kiemelte, az alperesek bocsánatkérésre kötelezését indokoltta teszik a társadalom egészségéért végzett munkája, az orvostársadalom közmegebecsülése, valamint a szakmai karrier építésébe és annak jóhírnevébe fektetett anyagi és szellemi erőfeszítései, a becsületes és kemény munkával szerzett jóhírveve.

A sérelemdíj iránti igényét megalapozó érvei szerint **(város neve)** és környéke egy olyan mikrokörnyezetet alkot, ahol a valótlan tényeken alapuló negatív vélemények nagyobb kárt tudnak okozni, mint egy nagyobb városban, tovább fenn tudnak maradni, az érintetteket szinte megbélyegezhetik.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezésük szerint az elsőfokú bíróságnak a keresetlevelet vissza kellett volna utasítania, mivel az nem felelt meg a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 170. § (2) bekezdés c) és d) pontjában foglalt követelményeknek. Kiemelték, a felperesnek a keresetlevélben pontosan, szó szerint kellett volna idéznie az általa kifogásolt közléseket, ennek hiányában ugyanis nem állapítható meg, milyen tartalmú hozzászólásokat sérelmez, melyek a valótlan tartalmú tényállítások, vagy a tényeket hamis színben feltűntető nyilatkozatok, a keresetlevél mellékletei ugyanis a tények előadását nem pótolják. Hangsúlyozták, önmagában az, hogy a felperesben szubjektív sérelmes érzés alakult ki, nem elegendő a jogsértés tényének megállapításához. Véleményük szerint nyilatkozataik kritikát fogalmaztak meg a Magyarországon tapasztalható egészségügyi ellátásról, felfokozott érzelmi állapotban nyilvánítottak véleményt. Kifejtették, a „komolyan **(város neve)**-n az orvosi ellátás egyenlő a nullával” egyfajta általános vélekedés, ami nem jelenti, hogy az ellátást végző egészségügyi személyzet nem megfelelően végzi a munkáját. Hangsúlyozták, az ellenkérelmükre reagáló felperesi válaszirat elkéssett, ezért az abban foglaltak nem vehetők figyelembe.

A felperes a válaszirat elkéssettsége miatt igazolási kérelmet terjesztett elő, amelynek az elsőfokú bíróság helyt adott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az I. és **II.** rendű alperesek a „**(város neve)** a mi városunk” zárt facebook csoportban a saját nevük alatt, a 2018. február 19-én 10 óra 56 perckor, valamint 2018. február 20-án 13 óra 38 perckor közzétett bejegyzéseikkel, továbbá az I. rendű alperes a saját bejegyzéséhez fűzött, tőle származó első hozzászólásával megsértették a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Eltiltotta ezért az alpereseket a felperes jóhírnévét sértő további nyilatkozatok interneten, nyilvánosan, vagy zárt közösségi csoportban való közzétételétől. Kötelezte őket az ítélet rendelkező részében megfogalmazott bocsánatkérő nyilatkozat saját nevük alatt való közzétételére, valamint 300 000 forint sérelemdíj egyetemleges megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Határozatának indokolása szerint a sérelmes bejegyzések tartalmából megállapítható, hogy az ott írtak a felperesre vonatkoznak, ezáltal a per tárgyát képező szövegek alapján a felperes személye beazonosítható. Rámutatott, a felperes által kifogásolt mondatok, szavak összességükben – az adott szöveggörnyezetben vizsgálva azokat – nem csupán a felperes mint magánszemély, hanem mint háziorvos jóhírnévének megsértésére is alkalmasak. Kiemelte, az alperesek nyilatkozata nem értelmezhető csupán vélemény-nyilvánításnak. Kifejtette, a **II.** rendű alperes bejegyzése valótlan tényállításokat tartalmaz, abból ugyanis az tűnik ki, mintha a gyermek édesanyja két hete folyamatosan vinné őt a felpereshez magas lázzal, orrfolyással, ennek ellenére „érdemi ellátás” nem történik, az I. rendű alperes bejegyzése pedig azt a hamis képzetet

kelti, mintha a gyermek mentővel való elszállítása és a felperes korábbi ellátása között okozati összefüggés lenne. Ezzel szemben 2018. február 9-ét követően az édesanya a felperes felhívása ellenére a gyermeket hozzá nem vitte vissza, a kifogásolt ellátás és a mentőszállítás között 11 nap telt el.

A felperes emberi, orvosi jóhírnevének lejáratására alkalmasnak, kifejezőmódjában indokolatlanul bántónak és sértőnek minősítette a II. r. alperes kijelentését, miszerint „(város neve)-n az orvosi ellátás egyenlő a nullával”, „undorító, ami itt folyik”, továbbá az I. r. alperes bejegyzésének azt a részét, amellyel azt kívánta, „legyen benne része neki is”, ez utóbbiból álláspontja szerint az a következtetés vonható le, az I. rendű alperes azt kívánja, a felperes élje át egy kisgyermek betegségével járó aggodalmakat. Kiemelte, a sértő, valótlan tartalmú kijelentések, hamis tények közlése nem menthető azzal, hogy az alperesek érzelmileg erősen felindult állapotban voltak.

A sérelemdíj összegének meghatározásánál figyelembe vette, hogy a helyi lakosság egy része megismerte a felperest emberi mivoltában, szakmai hírnevében sértő közlés tartalmát, mérlegelte továbbá a jogsértés súlyát, a felróhatóság mértékét és a felperesre, valamint a környezetre gyakorolt hatását a meghallgatott tanúk vallomása alapján.

Az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, annak a Pp. 383. § (2) bekezdése szerinti megváltoztatása és a kereset elutasítása érdekében. A másodfokú bíróság által gyakorolni kért felülbírálati jogkörként a Pp. 369. § (1) és (2) bekezdését, valamint (3) bekezdésének c) és d) pontját jelölték meg. Változatlanul érveltek azzal, hogy az előterjesztett kereseti kérelem nem felelt meg a Pp. 170. § (2) bekezdés c) és d) pontjában foglalt tartalmi követelményeknek, következésképpen az elsőfokú bíróságnak azt vissza kellett volna utasítania. Fenntartották emellett azt az álláspontjukat is, hogy a módosított kereseti kérelem elkészen érkezett a bírósághoz, emiatt hatálytalan, ezért az elsőfokú bíróság azzal, hogy a késedelem orvoslása érdekében előterjesztett igazolási kérelemnek helyt adott, érdemben befolyásolta az ügy mikénti elbírálását.

Az ügy érdemét érintő jogi érvek szerint a felperes által kifogásolt facebook-bejegyzéseket nem lehet és nem helyes értékelni a megelőző események, körülmények, a társadalmi környezet, a helyi közeg elemzése nélkül. Állították, egyfajta általános véleménynek tekinthető az a kijelentés, hogy „komolyan (város neve)-n az orvosi ellátás egyenlő a nullával”, ami azonban nem jelenti azt, hogy nincs orvosi ellátás, illetve hogy az azt nyújtó személy nem végzi el a munkáját, csupán azt fejezi ki, a nyilatkozó nem elégedett annak színvonalával, az ezzel kapcsolatos negatív kritikát pedig jogában áll megfogalmazni. Vitatták, hogy a bejegyzéseik alapján a felperes személye felismerhető volt az írásokat olvasók számára.

A II. rendű alperes külön is kifejtette, nyilatkozata sajátos hangvételű és erős negatív kritikai jellegű, azonban ez rokona súlyos egészségi állapota miatti aggodalom hatására, felfokozott érzelmi állapotban keletkezett.

Határozott véleményük szerint egy kisebb közösségben a körzeti orvos is közszereplőnek minősül, aki egy bizonyos fokú tűrés küszöböt el nem érő kritikai hangvételű negatív véleményt is köteles tűrni. Hangsúlyozták, a bejegyzések nem a felperes személyi vagy magánviszonyaival voltak kapcsolatban, hanem az általa végzett egészségügyi szolgáltatással, egyebekben pedig valós tényeket közöltek, a bejegyzéseik a vélemény-nyilvánítás keretei között maradtak.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Érdemben fenntartotta korábbi álláspontját azzal, hogy a bejegyzések a társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolták, az eset beszédtéma volt (város neve)-n. Vitatta, hogy közszereplőnek minősülne, így tűrés határa magasabb lenne az átlagemberéhez viszonyítva.

A fellebbezés **részben alapos.**

Az alperesek az ítéltábla által gyakorolni kért felülbírálati jogkörök közül részben eljárásjogi, részben anyagi jogi indokokra hivatkoztak. Ennek megfelelően az ítéltábla elsődlegesen azt vizsgálta, történt-e az elsőfokú bíróság részéről az ügy érdemi elbírálására kiható, a másodfokú eljárásban nem orvosolható eljárási szabálysértés.

Arra helytállóan hivatkoztak az alperesek, hogy a felperes keresetlevele nem felelt meg maradéktalanul a Pp. 170. § (2) bekezdés c) és d) pontjában foglalt tartalmi követelményeknek, nem tartalmazta ugyanis egyértelműen a kereseti kérelmet megalapozó tényeket és az érvényesíteni kívánt jog, a tényállítás és a kereseti kérelem közötti összefüggés levezetésére vonatkozó jogi érvelést, emellett a kereseti kérelem megjelölése sem volt kellően határozott. Ennek azonban a jogvita jelen szakaszában már nincs jelentősége. Ha ugyanis a bíróság a keresetlevelet közli az alperessel [Pp. 179. § (1) bekezdés], azzal azt a jogi álláspontját juttatja kifejezésre, hogy azt perfelvételre alkalmasnak találta, ezért utóbb a keresetlevél annak hiányai miatt már nem utasítható vissza és a per sem szüntethető meg. Ilyen esetben az esetleges hiányokat az eljárás során kell pótolni, ha ez megtörténik, gyakorlatilag nincs jogkövetkezménye a keresetlevél eredeti hiányosságának, és a keresetet a hiányok pótlását is figyelembe véve, ellenkező esetben hiányos tartalma alapján kell elbírálni. A perbeli esetben a felperes a keresetlevél alperesek által hivatkozott hiányait a perfelvétel során maradéktalanul pótolta, így az érdemi elbírálásra alkalmassá vált.

Téves az alpereseknek az az álláspontja, miszerint a felperes válaszirata és az abban foglalt keresetpontosítás annak elkésett benyújtása miatt hatálytalan. Az elsőfokú bíróság a 2018. június 25-én tartott perfelvételi tárgyaláson hívta fel a felperest a keresetlevél 15 nap alatt történő kiegészítésére, miután azonban nem jelölte meg, hogy a határidő mikortól számítandó, elfogadható az a felperesi érvelés, hogy annak kezdő napja a felhívásról szóló végzést tartalmazó elektronikus tárgyalási jegyzőkönyv jogi képviselője általi letöltése. A periratok között elfekvő letöltési igazolás szerint a felperesi képviselő 2018. június 29-én töltötte le a jegyzőkönyvet, így a határidő kezdőnapja ez a nap, míg utolsó napja – a Pp. 146. § (3) bekezdésében szabályozott határidőszámítás szerint – 2019. június 14. napja, szombat. A Pp. 146. § (5) bekezdése szerint ha a határidő lejárt munkaszüneti napra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon, a perbeli esetben tehát július 16-án járt le. A Pp. 148. § (1) bekezdése értelmében azonban az órákban, napokban és munkanapokban megállapított határidőbe nem számít bele minden évnek a július 15-től augusztus 20-ig, valamint december 24-től január 1-ig terjedő időszaka (ítélkezési szünet), vagyis jelen esetben a határidő augusztus 21. napjáig meghosszabbodott. Ebből pedig az következik, a felperes 2018. július 26-án, az ítélezési szünet időszakában a bírósághoz érkezett válaszirata nem késett el.

Nem tekinthető ugyanakkor elkéssettnak a felperes válaszirata abban az esetben sem, ha a bíróság az annak benyújtására számított határidő kezdőnapjának a felhívó végzés kihirdetésének napját, azaz 2018. június 25. napját fogadná el. Kétségtelen ugyan, hogy e kezdőnaptól számítottan a felperes a határidő letelte után nyújtotta be a válasziratát, a késedelem kimentésére azonban igazolási kérelmet terjesztett elő, amelynek az elsőfokú bíróság helyt adott. Ezáltal a felperes által pótolta cselekményt, azaz a válaszirat előterjesztését úgy kell tekinteni, mintha azt az elmulasztott határidőn belül teljesítette volna (Pp. 153. § (4) bekezdés).

Alaptalanul kifogásolták az alperesek ezzel összefüggésben azt is, hogy az elsőfokú bíróság helyt adott a felperes igazolási kérelmének. A Pp. 154. § (2) bekezdése értelmében ugyanis az igazolási kérelemnek helyt adó határozat csak akkor támadható az eljárást befejező határozat (jelen esetben az ítélet) elleni fellebbezésben, ha az igazolási kérelmet vissza kellett volna utasítani. A perbeli esetben azonban az igazolási kérelem visszautasítását eredményező – a Pp. 153. § (2) bekezdésében

taxatív felsorolt – okok egyike sem állt fenn. Minderre figyelemmel helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a felperes válasziratában foglaltakat figyelembe véve, az ott pontosított tartalmú keresetről döntött.

Az ügy érdemi részét érintően az ítéletábra elsőként azt vizsgálta, a felperesnek van-e keresetösségi joga az általa megjelölt igény érvényesítésére, azaz megalapozott-e az alpereseknek az a védekezése, amely szerint a perbeli bejegyzések tartalmából a felperes személye nem beazonosítható. A Legfelsőbb Bíróság személyösségi jogi perben is irányadó PK 13. számú állásfoglalásának I. pontja alapján jóhírneve megsértésének megállapítását alappal nem csupán az kérheti, akit a közlés név szerint megjelöl, hanem az is, akinek személyére a közlés egyéb módon utal, vagy akinek személye a közlés tartalmából felismerhető. A beazonosíthatóság vizsgálatánál nem az átlagos társadalmi közfelfogásból, hanem abból kell kiindulni, hogy a felperes akár a tágabb, akár a szűkebb környezete számára felismerhető volt-e. Elegendő, ha a felperest a tevékenységét ismerők szűk köre, a perbeli esetben **(város neve)** lakóközössége a közöltek alapján be tudja azonosítani. A jogsértés időszakában kizárólag a felperes és házastársa végeztek vegyes praxis keretében **(város neve)**-n háziorvosi ellátást, így azzal, hogy az alperesek a „**(város neve)**-i doktornő” által végzett orvosi ellátás szakszerűségét kérdőjelezték meg, a felperes személye egyértelműen beazonosíthatóvá vált, az olvasó a kijelentések tartalmát nyilvánvalóan a felperes személyével kapcsolta össze.

A felperes módosított keresetében a jóhírnévhez fűződő személyösségi joga megsértésének megállapítását kérte arra hivatkozva, hogy az alperesek kijelentéseikkel megingatták az orvosi hivatásának gondos ellátásához fűződő bizalmat. A Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja alapján gyakorolni kért anyagi jogi felülbírálat körében az alperesek fellebbezésükben azt sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből, azaz bejegyzéseik tartalmából tévesen vont le azt a következtetést, miszerint az ott írtak tényállítások, mivel kifogásolt kijelentéseik – egységesen, összefüggő szöveggént értékelve – a magyar egészségügy általános helyzetének bírálatát kifejező vélemény-nyilvánításnak tekinthetők, így a felperes jóhírnevét nem sérthetik. Kétségtelen, hogy a véleménynyilvánítás – feltéve, hogy az a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó – a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:45. § (1) bekezdésében definiált személyösségi jog, nevezetesen a becsület megsértését jelentheti, szemben a jóhírnévsértéssel, ami akkor állapítható meg, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tény állít vagy hírszél, vagy valós tény hamis színben tüntet fel (Ptk. 2:45. § (1) bekezdés).

A jóhírnév és becsület megsértésének törvényi tényállásokban foglalt eltérései miatt lényeges az abban való állásfoglalás, hogy a sérelmezett kijelentések a valóság objektív mozzanatára vonatkozó tényállításnak, vagy a felperes tevékenységét, személyét érintő negatív tartalmú vélemény-nyilvánításnak tekinthetők, hiszen az előbbi esetben a jóhírnév, míg a utóbbiban a becsület megsértésének megtörténte vizsgálható. Miután a felperes csak a jóhírneve megsértésének a megállapítását kérte, a becsület megsértéséhez fűződő személyösségi joga megsértésének a megállapítását nem, tekintve továbbá, hogy a bíróság döntése nem terjedhet túl a kereseti kérelmen (Pp. 342. § (1) bekezdés), azok a közlések, amelyek véleménynyilvánításnak minősíthetők, nem értékelhetők a kereset elbírálása során. A tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása az ún. bizonyíthatósági teszt alapján történhet: az a közlés, amelynek valósága vagy valótlanlansága bizonyítható, az tény, amelynek valóságtartalma nem bizonyítható, az vélemény. Abban egyetért az ítéletábra a II. r. alperessel, hogy a település lakóinak orvosi ellátására, az egészségügyi szolgáltatás helyi viszonyaira és a felperes gyógyító tevékenységére vonatkozó negatív kritikát megfogalmazó véleményét fejezte ki azokkal a kijelentéseivel, miszerint „**(város neve)**-n az orvosi ellátás egyenlő

a nullával.” és „Undorító ami itt folyik.” Ezeknek a kijelentéseknek a személyiségi jogot sértő jellege a becsületsértés megvalósulása szempontjából lett volna vizsgálható, e személyiségi joga megsértésére alapított igényt azonban a felperes nem érvényesített a perben. Ez egyben azt is jelenti, nincs érdemi jelentősége a perbeli jogvita elbírálása szempontjából annak, a felperes közéleti szereplőnek tekinthető-e vagy nem. A közéleti szereplő átlagemberéhez viszonyított magasabb tűréshatára ugyanis csak a közéleti szereplésével, tevékenységével szemben megfogalmazott elmarasztaló kritikák, vélemények körében érvényesül, a hamis tényállítások tekintetében viszont a közéleti szereplők is igényelhetnek jogvédelmet, a véleménynyilvánítás szabadsága sem vezethet ugyanis a tények meghamisítására [36/1994. (VI. 24.) AB határozat, BDT2015. 3326.].

A felperes által sérelmezett további alperesi közlések valóságtartalma bizonyítható illetve cáfolható, következésképpen azok tényállításnak minősülnek. A II. rendű alperesnek azok a kijelentései, hogy „(...)”, „húgom két hete viszi mindig az orvoshoz, (...)”, „mindig ugyanazt írta neki, mondván, hogy vírusfertőzés, ma már mondtuk neki, hogy vigye át **(város 3 neve)**-re (...)”, olyan tényállítások, amelyek csak részben fedik a valóságot. Nem volt vitás a felek között, hogy a gyermeket az eset kapcsán a felperes csak egyszer látta el, ezt követően kifejezett tájékoztatása ellenére a gyermek édesanyja az állapotrosszabbodás után nem vitte vissza a gyógykezelés folytatása érdekében a felpereshez, sőt másik orvos is csak több nappal a felperesi ellátást követően látta a beteget. Ezeknek a releváns tényeknek az elhallgatásával a II. rendű alperes a fenti kijelentéseivel azt a valótlan tényt sugallta, hogy a felperes több alkalommal helytelenül, nem a gondos orvosi ellátás szabályai szerint járt el a gyermek ellátása során.

Az I. rendű alperes is részben tényállítást fogalmazott meg azzal, hogy „Köszönet a **(város neve)**-i doktornőnek (...), azt kívánom neki, hogy legyen benne része neki is. Nem szégyen segítséget kérni, ha valamit nem tudunk biztosan.” „Ezek szerint bárki lehet orvos, aki tud felírni Fenistil cseppet meg Cebion cseppet, mert ugyanis abból nem lehet baj.” Ezek a közlések ugyanis azt az egyértelmű, bármely olvasó számára felismerhető mögöttes ténytartalmat fejezik ki, hogy a felperes a hozzá forduló betegek panaszai alapján képtelen helyes diagnózist felállítani, ezért csak olyan gyógyszerek alkalmazását írja elő, ami nem használ, de nem is árt, de nem küldi a beteget olyan orvoshoz, aki megfelelő gyógykezelésben tudná őt részesíteni.

A kijelentések kontextusában értelmezve: a tényeket az alperesek úgy csoportosították és fogalmazták meg, hogy azok az átlagos olvasó számára olyan tényállítást sugallnak, miszerint a **(város neve)**-n gyermekorvosi ellátást nyújtó szakorvos e feladat ellátására alkalmatlan. A megjelölt burkolt tényállítású tartalom lényege a szövegösszefüggés alapján az, hogy a felperes orvosi tevékenységének ellátása során nem a szakma szabályai szerint járt el, amellyel olyan súlyos mulasztást követett el, hogy az I. rendű alperes unokáját mentőnek kellett elszállítania. Az alperesek kijelentései a valótlan tartalmú burkolt, és az elhallgatott valós és releváns tényállítások miatt az olvasók számára olyan következtetések levonására adnak alapot, amelyek a felperes orvosi tevékenységébe vetett bizalmat ingathatják meg, ezáltal a közmegítélés szerint alkalmasak arra, hogy a felperes társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolják, következésképpen sértik a felperes jóhírnevét.

A sérelemdíj a személyiségi jogok megsértésének közvetlen kompenzációja, egyben pénzbeli elégtételt jelentő magánjogi büntetés. Mértékének meghatározása során a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésében rögzített szempontokat kell a bíróságnak értékelnie, az összeg meghatározása mindig a bíróság mérlegelési tevékenységének eredménye, arra egzakt módszer nem létezik. Jelen ügyben az ítélőtábla nagy súllyal értékelte azt, hogy a felperes orvosi tevékenységet folytat, alapvető feladata a betegek gyógyítása. Erre figyelemmel a jogsértés súlyát, az alperesek magatartásának felróhatóságát számottevően növelő tényező, hogy az alperesek a felperes orvosi hivatásával

összefüggésben tettek sértő kijelentéseket, hiszen az orvos-beteg kapcsolat sokkal érzékenyebb bizalmi viszonyt feltételez az átlagos emberi kapcsolatokhoz képest, az jogsértő közlemények hatására könnyebben meginoghat, a közmegbecsülés visszaszerzése pedig hosszabb folyamat. Az alperesek bejegyzései pedig tartalmukban éppen azt sugallják, hogy a felperes nem lelkiismeretesen, legjobb tudásához mérten végzi orvosi tevékenységét, lényegében alkalmatlan munkája ellátására. Minderre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított összegű sérelemdíjat az elszenvedett sérelemmel arányosnak ítélte.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, megfellebbezett rendelkezéseit részben, a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása lényegében az elsőfokú ítélet jogsértést megállapító és az alpereseket elégtétel adására kötelező rendelkezése megszüvegezésének pontosítását jelenti, következésképpen az alperesek fellebbezése nem tekinthető eredményesnek. Erre figyelemmel az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az alpereseket kötelezte a felperes másodfokú eljárásban felmerült – a felperes által felszámított és a jogi képviselőjével kötött megbízási szerződés csatolásával igazolt – költségeinek a megfizetésére.

A sikertelenül fellebbező alperesek a fellebbezési illetéket megfizették, ezért annak viseléséről az ítéltáblának nem kellett határoznia.

Szeged, 2019. június 6.

Dr. Szeghő Katalin s.k.
a tanács elnöke

Dr. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
előadó bíró

Dr. Bálint Attila s.k.
táblabíró